

*Cédrus
Komplex
Tanulmányi Verseny*

**IV. CÉDRUS KOMPLEX TANULMÁNYI VERSENY 1. FORDULÓ
EMBER ÉS KÖRNYEZET**

Kedves Versenyzők!

Köszöntünk a IV. Cédrus Komplex Tanulmányi Verseny 1. fordulójában! A forduló témája a környezet. A segédanyagokat a <https://cktv.hu/feladatsorok/> linken éritek el.

A válaszok beküldéséhez készítettünk nektek egy videós segédletet, amelynek a linkjét minden csapatnak elküldtük emailben.

A beküldéssel és pontozással kapcsolatos információkat megtaláljátok a feladatlapon is!

Ha bármilyen kérdésetek merülne fel a feladatokkal vagy a beküldéssel kapcsolatban, keressetek bennünket továbbra is bizalommal a verseny@szentignac.hu-n.

Jó versenyzést kívánunk!

A fordulót összeállította:

Duray Csilla (nemzetközi tanulmányok)

Füredi Barbara (pszichológia)

Vágó Sándor (környezettan)

1. RÉSZ – INTERAKCIÓ A KÖRNYEZETTEL

Ehhez a feladatrészhez készítettünk nektek egy összefoglalót Dúll Andrea – Helyek, tárgyak, viselkedés. Környezetpszichológiai tanulmányok c. művéből, amely sokat segíthet a témában való tájékozódásban, a feladatok megoldásában. Ezen kívül természetesen bármilyen más segédeszközt is használhattok!

(A segédletet a <https://cktv.hu/feladatsorok/> linken tudjátok megnézni.)

Ha külső forrást vesztek igénybe a feladatok megoldásában, mindig tüntessétek fel, hogy honnan származik az információ!

1. A pszichológiai jelenségekkel kapcsolatban gyakran beszélünk ABC–kről, ezek: érzelmi (*affective*), viselkedéses (*behavioral*), és kognitív (*cognitive*) jelenségek.

Erre egy példa: a lelki szemeim előtt megjelenő emlék a kedvenc süteményemről kognitív tényező, az, hogy ezt a nagymamám készítette nekem, és ezért örömet okoz visszagondolni rá, affektív, és az, hogy előkeresem a receptet és elkészítem a süteményt, viselkedéses.

Fussátok át a szakirodalmi összefoglalót, vagy keressetek egy saját forrást a környezetpszichológia témakörében, és keressetek benne egy-egy konkrét példát kognitív, affektív és viselkedéses pszichológiai jelenségekre (a három jelenségnek nem kell összefüggnie)! Ha saját forrást használtok, azt jelöljétek a válaszban. (3 pont)

Az ABC–k a többi feladatban is a segíségekre lesztek; a feladatok megoldásánál mindig gondoljátok végig, hogy milyen példákat tudtok gyűjteni a három kategóriára az adott feladatnál!

2. Keressetek egy példát az irodalom vagy a filmek világából egy szereplő kedvenc helyére (ez lehet egyéni vagy társas tér is)! Fejtsétek ki 3–4 mondatban, hogy milyen környezetpszichológiai, vagy egyéb viselkedési, érzelmi tényezők állhatnak a hely kedvencé válásának hátterében (6 pont).

Könyv/film/sorozat/stb. címe és szereplő neve: (1 pont)

Kedvenc hely: (1 pont)

Indoklás: (4 pont)

3. Hasonlítsátok össze az alábbi két képet! Szerintetek melyik tanterem segítené jobban az osztályotok tanulását és közösségi életét? Miért? Foglaljátok össze 3–4 mondatban, minél több különböző érv említésével! *Ennél a feladatnál se feledjétek az ABC-ket!* (6 pont)

A osztályterem:

B osztályterem:

4. Melyik a legnépszerűbb hely a saját lakókörnyezetekben, ahol a korosztályotok sok időt tölt együtt (pl. egy park, vendéglátóegység, stb.)? Ha tudtok, csatoljatok róla egy fényképet is! Soroljatok fel 4–5 környezetpszichológiai tényezőt, ami hozzájárulhat a hely népszerűségéhez (10 pont).

5. Készítsetek posztert egy, az iskolákban található térről! (20 pont)

Ez lehet az udvar egy részétől kezdve a mosdóig bármilyen tér, ahol a diákok töltenek időt egy átlagos iskolai nap során.

A poszter az alábbi adatokat tartalmazza, minél kreatívabb és vizuálisabb összeállításban:

- a tér általános jellemzői; mire használják az emberek? (2 pont)
- idézetek diáktársaitoktól/tanáraitoktól a térrel kapcsolatos véleményükről (8 pont)
- milyen pozitív és negatív környezetpszichológiai tulajdonságokkal rendelkezik ez a hely? (5 pont)
- hogyan lehetne jobbá tenni? (5 pont)

A poszter elkészítéséhez a Canvát használjátok ([canva.com](https://www.canva.com)), mentsetek le pdf-ben, és külön csatoljátok a megoldások mellé.

A feladatrészben 45 pont érhető el összesen.

2. RÉSZ: KÖRNYEZET-JOG

Olvassátok el az alábbi újságcikket és a fordulórészhez kapcsolódó segédanyagot (amely szintén a <https://ctkv.hu/feladatsorok/> linken elérhető), majd válaszoljátok meg a kérdéseket:

THE IRISH NEWS

45°F | 37°F

OLAJSZENNYEZÉS ÍR PARTOKON

Tegnap délután egy amerikai vállalat Panamában regisztrált olajszállító hajója sodródott sziklának 30 kilométerre Cobh kikötőjétől. A hajó, az ír hatóságok javaslata ellenére, viharos időben haladt a kikötő felé. Az óceánba több tízezer tonna olaj került, jelentősen károsítva a helyi ökoszisztémát.

1. Írország mely tengeri zónájához tartozik a baleset helyszíne? (2 pont)
2. Később kiderül, hogy a hajó vállalati utasításra közelítette meg a hatóságok ajánlása ellenére Írországot. Ez esetben melyik szereplő felelős a szerencsétlenségért a nemzetközi jog szerint? Miért? (4 pont)
3. Milyen környezeti károkkal jár az olajszennyezés? (2 pont/példa és kifejtés, max. 6 pont)
4. Milyen lehetőségei vannak Írországnak az olajszennyezés eltávolítására vagy enyhítésére? Milyen eszközök járnak nagyobb károkozással, mint haszonnal? (2 pont/példa és kifejtés, maximum 8 pont)
5. A nemzetközi jog alapján kérhet-e Írország kártérítést az olajszennyezés kezeléséért? Ha igen, kitől? Miért? (2 pont)
6. Nézzetek utána egy múltbéli olajkatasztrófának! Hol, mikor és hogyan történt a katasztrófa? (4 pont) Mely államokat érintette? Ki volt a felelős a katasztrófa bekövetkeztéért? (4 pont)

*Kérjük, hogy a megoldásokat tartalmazza felhasznált forrásokat is!
A feladatrészben 30 pont érhető el összesen.*

3. RÉSZ: OLAJ A TÚZRE

A fenti olajvállalat kitermelése 476000 hordónyi olaj naponta. Tegyük fel, hogy ennek elhanyagolható részét értékesítik nem üzemanyagként, így számolhatunk azzal, hogy az olaj szén-dioxid tartalma gyakorlatilag teljesen a levegőbe kerül.

1. A cég által kitermelt kőolaj égetéséből származó CO₂ hány százalékát adja a világ éves CO₂ kibocsátásának? A számolást részletezzétek! (5 pont)

A vállalat hirdetéseiben hangsúlyozza, mennyire fontos számukra a környezetvédelem, a fenntarthatóság. Ennek jegyében karbonsemlegesítési szolgáltatást indítottak, melynek lényege, hogy tankoláskor felárat fizetünk literenként, melyből faültetést, erdőtelepítést, erdők megőrzését finanszírozzák.

Literenként 6 forintért lehet a szolgáltatást megvásárolni. A legolcsóbb faültetési projektek szerint egy 30 literes tankolásból 2 fát lehet ültetni. Hogy egy fa mennyi szén-dioxidot köt meg, nagyon sok mindentől függ, felnőtt egyedeknél 21 és 167 kg/év közti adatokat is találunk, számoljunk most 21-el, hiszen a csemeték még kevesebbet kötnek meg.

2. A tankolás nettó kibocsátásának mekkora részét kötné meg a karbonsemlegesítési szolgáltatás? A cég éves termeléséből származó szén-dioxid megkötéséhez hány fát kellene elültetniük? A számolást részletezzétek! (5 pont)

Itt most nem vettük figyelembe, hogy mikor éri el ezt a szénmegkötő képességét egy fa, illetve a továbbiakban a már elültetett fák szénmegkötő képességével is számolhat a vállalat. Hogy mennyit is ér a faültetés, az persze nagyon sok tényezőtől függ, erről [itt is olvashattok](#).

A szolgáltatás bevezetése óta eltelt egy évben 30000 karbonkreditet vásárolt összesen a cég, ebből a felárból.

3. Nézzetek utána, mi az önkéntes karbonkredit, és számoljátok ki, a vállalat által kitermelt kőolajból származó CO₂ hány százalékát kötötték meg? A számolást részletezzétek! (6 pont)

Eszünkbe juthat a zöldrefestés (greenwashing) jelensége. Ezen azt értjük, amikor a vállalatok különböző marketingfogásokkal, félrevezető reklámokkal, tevékenységekkel igyekeznek megtéveszteni a fogyasztót, hogy zöldebbnek tűnjenek.

4. Ha kell, nézzetek utána a zöldrefestésnek, és keressetek rá legalább három példát is, legyen az termék vagy szolgáltatás! Ha további hármat találtok, az 3 plusz pontot ér! (9 pont)

A példáknál írjátok le a következőket:

- Termék neve
- Mivel reklámozzák, miért mondják zöldnek?
- Miért zöldrefestés, miért nem az?

Itt láthattok egy példát: Natur Aqua 500 ml-es ásványvíz

Ezzel reklámozzák: Összecsavarható a palack, hogy kevesebb helyet foglaljon a szelektív hulladékgyűjtőben.

Emiatt zöldrefestés: Kis kiszerezésű, nagy energiaigényű termék, hulladékot termel, ráadásul Magyarországon a csapvizek minőségét tekintve felesleges is.

Ebben a feladatrészben az eredményeknek elsősorban nagyságrendileg kell megfelelniük, az adatoktól függően némi eltérés elfogadott. Egyes adatok folyamatosan változnak, próbáljátok meg minél aktuálisabbat használni, de néhány év eltérése nem fogja számottevően befolyásolni az eredményt. Fontos, hogy megbízható forrásokat használjatok, és azokat minden feladatnál tüntessétek fel! Itt van egy segítségül.

A feladatrészben 25 pont érhető el összesen.

A forduló beküldése:

A válaszaitokat mentsétek el pdf-ben, és küldjétek el emailben a verseny@szentignac.hu-ra.

A plakátot szintén pdf formátumban csatoljátok az emailhez.

Az email tárgyában és a dokumentumok nevében is szerepeljen a csapatotok neve és a forduló száma (pl. email tárgy: Libanoni cédrus 1. forduló, pl. dokumentumnév: libanoni_cedrus_1_fordulo_plakat)!

A forduló során kapható pontok összegzése:

Feladatrész	Feladat	Pontszám	Pluszpont
1. INTERAKCIÓ A KÖRNYEZETTEL	1.	3	
	2.	6	
	3.	6	
	4.	10	
	5.	20	
2. KÖRNYEZET - JOG	1.	2	
	2.	4	
	3.	6	
	4.	8	
	5.	2	
	6.	8	
3. OLAJ A TŰZRE	1.	5	
	2.	5	
	3.	6	
	4.	9	3
Összesen:		100	3

